

Uden for Dagsordenen giver jeg Ordet til den højtærede Kirke- og Undervisningsminister, for at han kan fremsætte Forslag til Lov om Afgang til Højtids- og Hofrets Afsløsning.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Bardenfleth): Det vil være i ærede Medlemmers Grindring, at der i Samlingen 1893-94 her i Tinget blev behandlet et Regeringsforslag om Afgang til Højtids- og Hofrets Afsløsning paa Landet, og at dette Forslag ved Tingets Behandling undergik ikke uvæsentlige Forandringer navnlig i den Retning, at det udvidedes til at omfatte Afsløsning af Accidenser. Forslaget blev vedtaget her i Tinget ved 3dje Behandling og oversendt til Folketinget, men kom ikke der videre end til 1ste Behandling.

Naar jeg nu har ment at burde bringe denne Sag frem igen, har jeg ved nærmere Overvejelse af Forslaget, saaledes som det blev vedtaget her i Tinget, ikke ret funnet tillegne mig den Betragtning, der særlig laa til Grund for Landstingets Vedtagelse om Lovforslagets Udvidelse til ogsaa at omfatte Accidensernes Afsløsning. Hensigten med det oprindelige Regeringsforslag var kun at lette den Afgang til Afsløsning af Ofret, som allerede bestod, en Afgang, der var bleven benyttet i ikke saa Tilfælde, men som jævnlig stødte paa Hindringer, fordi Kommunalbestyrelserne rundt om i Landet nærede Betænkelse ved at lade Afsløsningsvederlaget overtage af Kommunkassen uden at saa Afgang til at lægge en særlig Vigning paa Menighedens Medlemmer. Det vil ikke holde nogen større Forandring i de bestaaende Forhold, naar man tillægger Kommunen Ret til at paalægge en saadan Vigning efter Formue og Lejlighed, og efter Ofrets Natur maatte denne Afsløsningsmaade være ret selvfølge. Sagen er jo den, at Ofret paahviler alle konfirmerede Medlemmer af Menighederne og paalægges dem efter deres Ydeevne. Det er derfor en ret naturlig Ordning, om man gaar over til at lægge en almindelig Vigning paa samtlige Kommunens skatteyndende Beboere efter deres Ydeevne. Hertil kommer, at Ofret efter Lovgivningen er en Ydelse, der kan frembringes gennem Udpantning, og at dets Størrelse eventuelt fastsættes gennem de administrative Mønstigheder. — Hvis man derimod vilde udvide de Regler, som saaledes kunne gøres gældende for Ofrets Afsløsning, til ogsaa at gælde Afsløsning af Accidenser, kommer man ind paa et helt nyt Princip. Accidenserne paahviler jo kun dem, der have Brug for de særlige

kirkelige Handlinger, som Bederlag for hvilke de ydes, og der er rundt omkring i Landet en stor Del Beboere, som aldrig faa Brug for disse kirkelige Handlinger, og hvem der derfor i Virkeligheden ikke bør paalægges en saadan Ydelse. Dernæst afgøres Størrelsen af Accidenserne eventuelt ved Søgmaal ved Domstolene og kan ikke fastsættes ad administrativ Vej. — Jeg tror derfor, at, hvis vi skulde komme til en Afsløsning af Accidenserne, hvilket jeg erkender fra et kirkeligt Standpunkt vilde være i høj Grad ønskeligt, maatte man gaa ganske andre Veje, og den Vej, der nærmest vilde være at tænke paa, vilde være at lade dem afløse saaledes, at vedkommende betalte en Ydelse til Kommunens Kasse, og saa kunde Kommunalbestyrelsen atter fordele dette Beløb til de accidensberettigede. En saadan Ordning vilde imidlertid være noget ganske nyt og vilde i og for sig ikke afhjælpe de Mangler, der findes ved den bestaaende Ordning, fordi det, om jeg saa maa sige, forargelige ved den gældende Ordning netop er det, at der betales for hver enkelt kirkelig Handling. Jeg tror derfor, at Spørgsmaalet om Afsløsning af Accidenserne kun vil kunne løses i Forbindelse med Spørgsmaalet om en ny Præstelønningsmaade, men det vilde være haabløst under de nuværende økonomiske Forhold at komme ind paa et Forsøg paa en Løsning af dette Spørgsmaal.

I Henhold til denne Betragtning har jeg ment at burde indskrænke Lovforslaget til kun at gælde Højtids- og Hofrets Afsløsning, men i Forbindelse hermed har jeg foretaget forskellige andre Forandringer i Forslaget, saaledes som det blev vedtaget i Landstinget i næstforrige Samling. Jeg skal i saa Henseende nævne, at der er foreslaet at give de offerberettigede en lignende Afgang til at forlange Afsløsning som den, der efter det oprindelige Forslag og ogsaa efter Landstingets Forslag tillagdes de offerpligtige. Der er fra forskellige Sider fremsat Ønske om en Tvangsafsløsning af Ofret. Derpaa mener jeg ikke, at man bør komme ind, men derimod vil jo en Afgang for de offerberettigede til at forlange Afsløsning kunne virke noget hen i den Retning. — Der er dernæst ogsaa givet Afgang for Ministeriet til under særlige Omstændigheder at bestemme ved Stadstættelsen af Afsløsningsforretningen, at den skal revideres hvert 10de Aar. Det er stet af Hensyn til, at der rundt omkring i Landet findes ikke saa mange Kommuner, hvor Befolkningen er i saa stærk Stigning, at Hensynet hertil hidtil har gjort det betænkeligt for de paagældende at gaa ind paa en Afsløsning. — Endvidere er Forslaget udvidet